

КНИЖАРСКА ДУМА

Излиза всяка сряда

Абонаменти
За година . . . 60 лв.
За 1 брой . . . 3 лв.

Такси:
За търговски реклами
2 лв. на кв. см. По-го-
лемите реклами по спо-
разумение. — Годешни,
вечални и скръбни
известия по 50 лв. Мал-
ки обявл. 1 л. на дума.
Урежда редакция „Комитет“

Гл. редакторъ: Д. Димитровъ

Всички статии и други писма за вестника
се изпращат на главния редакторъ —
Д. Димитровъ — Варна.

**Ратникъ за Книжарския Съюзъ
въ България**

Администрация — Варна

Всички суми за вестника и за реклами
се изпращат до редакцията — Варна.

ИЗХОДЪТЪ

(Продължение)

Още през първата година отъ съществуването на съюза се повдигна въпроса за създаването на стопанска организация. Първото предложение искаше тази организация да обхване кредитните нужди на книжарството, като се основе една *книжарска кооперативна банка*. Кредитните нужди на книжарството, обаче, сж твърде нееднакви, проектираната банка не можеше да засегне общи книжарски интереси. За това и самата идея за нея се указа не удобна и нереализуема.

Въ същото време се подхвана идеята и за основаването на единъ *кооперативен книжен склад*. Тая идея биде изнесена за пръв път предъ II конгресъ. Отъ тогава насамъ тя постоянно занимава частъ отъ колегитъ, но все още не може да мине отъ думи къмъ дѣла. Миналата година бѣше приготвенъ и ръководител на склада, бѣше свикана и специална конференция по време на конгреса, — но все пакъ безъ никакъвъ резултатъ.

Причината за безплодността на тая идея се крие въ следното: 1) Особена нужда отъ урегулиране пазаря на папирерията и книжарскитъ дроболии не съществува; 2) Масата отъ книжарството се ползва съ гражданни кредити и улеснения при книжните складове, каквито улеснения кооперацията не би могла да ѝ даде; 3) Конкуренцията между книжните складове намалява ценитъ на всички артикули до степенъ, каквато една кооперация мжчно би могла да поддържа; 4) При наличността на голѣмитъ книжни складове, които иматъ монопола на редица артикули, положението и на кооперацията и на кооператоритъ би било твърде неудобно и 5) Инициаторитъ не искатъ да започнатъ съ единъ по-малкъ кръгъ хора и съ по-малко артикули, а настояватъ непременно да влѣзатъ още при основаването на кооперацията едва ли не всички съюзени книжари; а такова съгласие у насъ мжчно може да се постигне.

Третиятъ опитъ бѣ направенъ по миналата година съ основаването на известното *О. О. дружество за разпространение*

ние на учебници. Това дружество се мотивирваше съ хаоса, който съществува въ учебни-карския пазаръ и нуждата отъ неговото регламентиране. То се осланяше само на група основатели и бѣше готово да за работи само съ тѣхъ. Неговата тенденция бѣше да монополизира търговията съ учебниците и съ това да дисциплинира и да държи въ респектъ всички книжари. По този начинъ то можеше да създаде отъ книжарството една здрава и дисциплинирана армия и да даде мощъ и авторитетъ на книжарския съюзъ. Щомъ се оповести основаването на това дружество, обаче, върху него се нахвърлиха кандидати за членове отъ всички страни, заставиха го да си разтвори широко вратитъ за всички книжари, развондиха го и го парализираха. Направиха се 2—3 опита за общо събрание, направиха се опити и за събиране на записанитъ дѣлове, но всичко излезе напраздно. Машината се указа тежка и неподвижна. Любовта ни къмъ демокрация и равенство, при съществуващата инертностъ върѣдъ книжарството, уби и тази инициатива.

Миналата година се направи опитъ пакъ да се основе едно *Акц. д-во за разпространение на прочитната книга*. И тукъ мотивътъ бѣше хаосътъ въ този пазаръ и нуждата отъ неговото регламентиране. Този мотивъ се усилваше и отъ факта, че прочитната книга се изплъзва постепенно изъ ръцетъ на книжарството. Освенъ прякото излизане на книгоиздателитъ къмъ публиката, тукъ се намѣсваше и разпространението на прочитни книги чрезъ *Курьеръ*, основаването на д-ство „Пласъоръ“ отъ гл. инспектори и агентитъ на едно застрахователно д-во, опита на Камбана да се ангажира съ разпространението на прочитни книги и др. такива. Всѣки книжаръ чувствуваше, че трѣбва да се дѣйстви смѣло и бързо за да се върне книгата наново къмъ книжаря. Отъ друга страна въпросътъ за прочитната книга не е тъй болезненъ, както тоя за учебниците и за това тукъ не можеше да се очаква такава атака и създаването на

такава тровава организация, както бѣше предната година съ учебниците. Най-сетне тукъ бѣше възможенъ и принципа „за по-малко рискове — по-малко облаги“.

Същевременно и тази организация би могла да монополизира дадени книжарски интереси — въ случая тия що се отнасятъ до прочитната книга — и би могла да създаде отъ книжарството по-вече или по-малко една дисциплинирана армия.

За голѣмо съжаление и този опитъ изпита участъта на първитъ. Той пакъ се сблъска съ невъзможността на новата организация да си състави единъ реаленъ бюджетъ. Да се очакватъ отъ прочитната книга, особено презъ първитъ години, едни доходи, достатъчни да покрѣятъ разноситъ на централата, се указа невъзможно. Трѣбваше да се очаква единъ дефицитъ отъ 100—150 хиляди лева. При единъ по голѣмъ капиталъ, този дефицитъ можеше да се намали. Но отъ къде да се вземе този по голѣмъ капиталъ, когато рентабилността му ще бѣде въобще проблематична или минимална? Оставаше да се види кой да понесе дефицита. Разбира се охотници и за това не можеха да се намерятъ. Така и самата идея биде изоставена като неосъществима.

Тая година идеята за централа се носи много по-упорито и по настойчиво. Каквото и да пишемъ за прочитната книга, каквото и да пишемъ за положението на книжарството и на съюза, ние се спираме върху нуждата отъ въпросната централа.

Какъ да я осъществимъ?

г. Лесичковъ предложи самиятъ упр. съветъ на съюза да се ангажира съ ролята на централа. Той забравя, обаче, че упр. съветъ се състои отъ хора ангажирани толкова много съ собствената си работа, че и най-дребната услуга не могатъ да ни укажатъ. А една централа ще иска грамадна работа — работа даже за 2—3 души специално ангажирани съ нея.

Нѣкои издатели и книжари настояватъ тая централа да се направи отъ отдѣлни лица, като тѣхно частно дѣло. Ще може ли, обаче, такава частна централа да влѣзе въ връзки съ книжаритъ и да ги привърже

къмъ себе си? Та ние и днесъ имаме такива частни централи като Ясна-поляна, Чипевъ, Факелъ и др. Но тѣ сж много далечъ отъ онова, което ние въобще разбираме подъ тоя терминъ централа и отъ функциитъ, които ние смѣтаме да ѝ възложимъ. Нима не образуваха напоследкъ такива централи и бюро „Учителъ“ и сп. Книгописъ“, Кооперативното книгоиздателство и др.?

Нашата идея е за една централа, съставена отъ книжарството и за книжарството. Наистина, тя може да не започва съ всички книжари, тя може да изхожда само отъ нѣколцина такива, но постепенно трѣбва да обхване масата на книжарството. Следователно, по форма тя трѣбва да допуша единъ широкъ съставъ. Нейнитъ рискове и бюджетнитъ ѝ дефицити трѣбва да се оставятъ въ тежестъ на хората, които сж ангажирани съ управлението ѝ, същевременно и нейнитъ печалби за първитъ нѣколко години трѣбва да се оставятъ на тѣхъ. Защото, нека признаемъ, отъ качествата и напрежението на тия хора ще зависи въ голѣма степенъ и успѣха или неуспѣха на работата.

Кой да вземе инициативата за тая централа и по какъвъ начинъ да я изнесе е въпросъ безъ особено значение. Желателно е това да се направи отъ една книжарска конференция. За това и свикваме такава. Въ краенъ случай, обаче, тя може да се вземе и отъ нѣколко души и по-късно да се подложи на разширение. Важното е началата, на които ще почива да сж въ хармония съ горното.

Такава една централа ще има да изживѣе единъ продължителенъ и твърде болезненъ процесъ до като добие напълно желаната форма. Но рано или късно, тя ще стане оня стожеръ около, който ще се сгрупиратъ стопанскитъ и професионални интереси на книжарството и ще се изкове неговото единство.

Нека работимъ за издигането на тоя стожеръ!

Алекси Гуровъ — Варна
произвежда най-доброкачественитъ пасти и тебешери.
Цени конкурентни.

Кой какъ се рисува.

Доблестта рисува човъка. Още повече тя рисува кооперациите.

На изпратените по пощата квитанции за абонамент, ето какъ отговарят три кооперации:

1) *Старозагорската*, която получава и „Книжарска защита“ и която е родоначалник на учителските кооперативни книжарници, пише:

„Броихме абонамента на „Книжарска дума“ и заявяваме, че не желаемъ да го получаваме“.

2) *Соленградската*, която е по типа на Ст. Загорската кооперация и която на 13 I. т. г. обещава да ни изпрати абонамента, сега пише: Отказаме да платимъ абонамента, защото сме получили едва 3—4 броя от вестника, а главно, защото Упр. С. не се съгласява поради причини, главно от материално естество. Управителът ни е мислил, че Вие изпращате по нъкой брой от вестника за реклама и сведение и за това не Ви е повърналъ първия брой.

3) *Ловченската*, която и по уставъ и по характеръ се отличава от Ст. Загорската типъ, пише едно отлично писмо, което не пога да не помѣстя тукъ изцѣло. Ето го:

„Изпратената по пощата разписка за абонамента на вестника изплатихме, макаръ вестникътъ Ви да води една съ нищо неоправдана борба противъ кооперативните книжарници. Ний харесваме стремежа Ви да издигнете книжарството на една подобаваща висота, за да бжде то носител на култура и разсадникъ на просвѣта. Здрава е и позицията Ви да изтъквате, че професионалността търговските интереси на книжаря съвпадатъ съ интересите на българската книга и на българската култура. Но ако това е така за добрия частенъ книжаръ, за когото ржководниятъ мотивъ въ работата му е преди всичко печалбата, то колко повече това е вѣрно за кооперативните книжарници, въ които, колкото и да се говори за лични интереси и др. подобни на учители и др., все пакъ идейните мотиви преодоляватъ. Ето защо кооперативните книжарници, които сѣщо като Васъ водятъ борба за премахване аномалиите въ книжната търговия, сѣ най-пригодни да издигнатъ тая търговия, съвместно съ почтенните и добри книжари, до висотата на която трѣбва да стое. Кооперацията по самото си естество е приятелка на просвѣтата, на културата и кооперативните книжарници не могатъ да не съдействуватъ на усилията на Вашия вестникъ и на почетната частъ отъ книжарското съсловие да се издигне книжарството като носител на култура. Само еснафската ограниченост и злобата на непочтенни прѣзвители диктуватъ такова недоброе съвестно отнасяне къмъ кооперациите, на каквото сме свидетели и на каквото нѣкой път попада и Вашиятъ вестникъ. Между книжарите има високоинтелигентни хора и деца въ кооперативното движение въ другитъ му прояви и чудно ни е какъ може въ единъ органъ като Вашия, въ когото се прокарватъ много здрави разбираня по нѣкои въпроси, да се пуснатъ по адресъ на коопер. кн-ци думи като „псевдокооперации“ и др. т. и да се упражнява една тъй повърхностна критика по отношение на тѣхните цели, задачи и състояние. Нима съ тия похвати искате да спечелите не-вежите и непочтенни книжари, които Вий сами наричате гангрена на книжарството? Нима не чувствувате, че борбата Ви противъ „псевдокооперациите“ е едно прикритие на истинската борба противъ кооперациите, която нѣкои книжари (не най-добрите) водятъ? Кооперациите, колкото слаби да сѣ днесъ, ще съществуватъ и ще се развиватъ, дето и колкото има условия за това. Разумътъ и интереситъ на бълг. книга изискватъ не борба противъ кооперациите, а съгласувано действие на кооперациите съ добритъ книжари. Съ надежда за добро разбирателство Ви поздравяваме“.

Едно сравнение на горните три писма, показва най-добре, прави ли

сме въ своята борба противъ псевдокооперациите или не. Ако се сравнятъ, обаче, и уставитъ имъ — това ще се види още по-добре.

По закона за гербовия налогъ.

Централниятъ комитетъ на Бълг. търг. съюзъ, въз основа решението на съюзната конференция отъ 28—30 януарий т. г. по данъчните закони, е представилъ на Министерството на финансите следните измѣнения и допълнения, които да се направятъ въ закона за гербовия налогъ:

1. Да се установи само единъ размеръ гербовъ налогъ отъ 2 на сто на полициите и за време по-дълго отъ три месеци.

2. Да не се взима гербовъ налогъ при реакцептиране на полициите и при частичните погашения на падежираните полици.

3. Да се премахне обгербването на заповѣдта за изплащане.

4. Да се приравни размерътъ на гербовия налогъ на писмата или придружаващото бордери за даване полици на инкасо, сконтъ или депо, като всички се обгербватъ съ 2 лв., а не както е сега за сконтъ и инкасо съ 2 лв., а за депо съ 3 лева.

5. Когато една полица се дава на касъ, сконтъ или депо да се обгербва писмото, което ги придружава и последния десконтъ. Защото, даденитъ полици на сконтъ, депо или инкасо за изплащане въ градове, гдето съответната банка нѣма свои клонове или представител, трѣбва да премине презъ 3—4 банки, като всѣко пре-проводително писмо или десконтъ се обгербва съ по 2 лева, и по този начинъ, може да се накупятъ гербовъ налогъ отъ 10—14 лв. и за малки полици на суми до 1,000 лева, за които такъвъ размеръ на гербовъ налогъ е непоносимъ.

6. Фактурите да се обгербватъ съ 2 на сто, понеже сегашния размеръ отъ 3 на сто е по-високъ отъ мирно-временния размеръ, като фактурите на сума по-малка отъ хиляда лева се освободятъ отъ гербовъ налогъ, безразлично кому се издаватъ — на частни лица или държавни учреждения, а унищожението на гербовитъ марки върху фактурите да става съ таксата или съ датата.

7. Гербовиятъ налогъ върху фактурите да се заплаща отъ продавачитъ, които издаватъ фактурите, а не отъ купувачитъ.

8. Да се освободятъ отъ гербовъ налогъ завърнителните писма, които се изпращатъ за, получени суми срещу продадена стока за която има издадена редовно обгербована фактура.

9) Да се освободятъ отъ гербовъ налогъ цесните, които търговците даватъ на кредитни учреждения, за да получатъ заеми, поради паричната криза и финансовото затруднение на Държавата, тъй като при взимане на държавни и обществени доставки, последните се обгербватъ съ 1 на сто при възлагането имъ и съ още 1 на сто при обгербване на дебиторното салдо въ банката, въз отъ данъка, който се събира тоже при възлагане на доставката.

10) Рекламите направени на платно или ламарина да се облагатъ съ гербовъ налогъ най-много до 10 лв., а не съ 400 лв. на квадратенъ метъръ, както е сега, защото тѣхната трайностъ въ сравнение на рекламата върху хартия, залепена на витрините, която се обгербва съ единъ левъ, е еднаква или съ много малка разлика.

11) Допълнителните табла предъ магазините, които даватъ пояснения за предметитъ, обектътъ на продажба въ магазините, да се обгербватъ съ по 1 лв., а не да се сѣматъ като реклами, написани на платно или ламарина и да се обгербватъ на квадратенъ метъръ.

Печатница и Хромолитография
„Просвѣщение“
на П. Зенкиновъ — Варна.
Поръчка № 180.

ПРОДАЖБА НА КНИЖАРСКИ СТОКИ

Съобщава се на интересующитъ се, че въ общото събрание на кредиторитъ отъ 28. II. 1928 г. по несъстоятелността на Петъръ Ефтимовъ, книжаръ, Бургазъ, се реши да се продаде всичката стока изцѣло описана въ магазина. Съгласно описа, стоката възлиза на стойностъ 1.481.032 лева. Описа може да се провѣри винаги при синдика Бургазъ, а по поискване се изпраща. Заинтересувани купувачи да се отнесатъ до синдика да направятъ предложението си. Дадената цена ще се одобри отъ общо събрание на кредиторитъ. Адресъ: Л. Недевъ — адвокатъ, Бургазъ.
2—3
Синдикъ: Л. Недевъ.

Българската книга презъ 1926 год.

Директорътъ на Пловдивската народна библиотека г. Б. Дяковичъ печата въ сп. „Читалище“, кн. I, II отъ т. г. следната статистика за издѣлитъ презъ 1926 г. у насъ книги.

Цѣлото количество на издаденитъ презъ отчетната година книги е 2760.

Отъ тѣхъ на български 2614 и на чужди езици 140;

Оригинални — 2518 и преводни — 242;

Белетристика — 323, научни — 1204, партийно-политически — 341, селско-стопански и технически — 246, справочни — закони, правилници, уставы и др. т. 646.

Грамадната частъ отъ тия книги сѣ брошури; 1175 сж безъ опредѣлена цена; 700 — съ цена отъ 1 до 10 лв. и 865 — съ цена по-висока отъ 10 лв.

Печатани сж тия книги главно въ София — 1862, въ Пловдивъ — 170, въ Русе — 81, въ Плевенъ 62 и т. н.

Презъ сжщата година у насъ е имало 848 периодични издания, списания и вестници. Отъ тѣхъ 810 сж били български и 38 иностранны.

Списания е имало 263 и вестници 585.

Презъ 1925 год. числото на периодичните издания е било 791. Значи увеличението е съ 57 или съ 7%.

Тая статистика е толкова поучителна за насъ, че отъ която и страна да я погледнемъ, ние можемъ да извадимъ отъ нея ценни поучения по отношение на книжния ни пазаръ.

Като сравнимъ тия цифри съ печатанитъ въ бр 5 на „Книжарска дума“ данни за предшестващите години, взети изъ библиографичния бюлетинъ на Нар. библиотека, ние виждаме, че презъ 1919 година сж били печатани всичко 1583, — презъ 1920 г. — 1516, презъ 1921 г. — 1813, презъ 1922 г. — 1447, презъ 1923 г. — 1959, презъ 1924 г. — 2602, презъ 1925 г. — 2693 и презъ 1926 год. — 2760. Или, че това число расте непрекъснато — съ малки колебания — и за времето отъ 1919 до 1926 г. включително се е качило отъ 1583 на 2760 или съ 79%. Ако се е запазилъ сжщия темпъ на повишение днесъ това число трѣбва да е стигнало до 8000.

Като имаме предвидъ, че $\frac{3}{4}$ отъ тия книги сж предназначени за продажба на публиката, следва, че ежегодно по рафтоветъ на книжаритъ трѣбва да се качватъ срѣдно по 1000 — 1500 нови книги — едно количество извънъ популателните сили както на книжаря, така и на публиката.

Интересно е отношението между оригиналните и преводните книги, интересно е сжщо така отношението между разнитъ видове книги по съдържание.

Най-сетне тая статистика ни дава интересни данни и за размеритъ на периодичния ни печатъ и ни помага да разберемъ каква е конкуренцията, която прави този печатъ на книгата и на книжарството. За съжаление, всички други данни, които биха ни били ценни за да видимъ величината на тая конкуренция, не ни се даватъ отъ статистиката на г. Дяковичъ. Все пакъ трѣбва да благодаримъ на авторътъ, че е далъ поне тия материали.

Дългъ е на книжари и издатели да ги проучатъ и да си извадятъ нужната поука.

Книжарска сбирка.

Въ отговоръ на поканата за Великенската сбирка, нѣколцина колеги заявиха, че биха желали да участвуватъ на нея, но по Великенъ не искатъ да се отдѣлятъ отъ семействата си. Ето защо сбирка по Великенъ нѣма да правимъ.

На 6 и 7 май въ София е конгреса на читалищата. Сигурно на тоя конгресъ ще присѣствуватъ сума колеги, било като делегати, било като гости. Ония, които биха желали да се съберемъ и да разменимъ мисли по повдигнатитъ и неотложни въпроси, нека дойдатъ тамъ. Отъ местните читалища всички ще могатъ да се снабдятъ съ удостоверения за половинъ билетъ.

Вредата отъ мастилени моливи.

Германски професоръ съобщава за единъ случай отъ нараняване съ мастилени моливи, което имало тежки последици: отъ двама ржжущи се г-да, една държалъ въ ржката си мастилени моливъ, при ржжостискането върха на моливъ се мушналъ и пречупилъ въ прѣста отъ ржката на другия; последицата отъ това била: отрѣзали прѣста да спасятъ човъка.

Когато мастилени моливи проникне въ нѣкой отъ органите на човѣшкото тѣло то багрилната материя се разтѣква бързо съ тѣлесната жидкостъ. За да се отстрани отровното чуждо вещество трѣбва безусловно да се изрѣже, а това изрѣзване трѣбва да обхвадне много повече отъ ободеното и обгарено мѣсто.

По тази причина по никой начинъ не трѣбва да се даватъ мастилени моливи на деца, а възрастните да ги носятъ само съ предпазители.

ТЕВТЕРИ

Търсете ги въ всичките книжарници или въ книжния складъ на СОФИЙСКА БАНКА бул. „Дондуковъ“ № 48.

Приематъ се и специални поръчки.

